

Регулиране на новите ГМО: Нуждаем се от свобода на избора чрез прозрачност

Уважаеми господин министър на земеделието [XY],

На 7 февруари 2024 г. Европейският парламент гласува в подкрепа на етикетирането и проследяването на *всички* продукти, произведени с нови ГМО. Европейският парламент иска потребителите, земеделските стопани, производителите на храни и търговците на дребно да продължат да могат да разпознават кога продуктите, произведени с помощта на нови геномни техники (НГТ), присъстват в храни или фуражи.

Като водеща компания в хранително-вкусовата промишленост в [XY], ние горещо приветстваме гласуването на Европейския парламент в подкрепа на пълното етикетиране на всички продукти, произведени от растения от НГТ. Много от нашите клиенти са скептично настроени към ГМО продуктите. Те искат сами да решат дали искат да ги купуват и консумират. Те могат да направят това само ако продуктите са ясно етикетираны. Не всички, подписали това писмо, са напълно против НГТ. Всички ние обаче сме обединени от убеждението, че лоялната конкуренция изисква диференциация. Суровините и продуктите, които са произведени без използването на генно инженерство, са част от разнообразния пазар на храни и трябва да останат такива. Обединява ни и убеждението, че компаниите, които въвеждат нови технологии, трябва да поемат отговорност за своите бизнес решения. В съответствие с принципа "замърсителят плаща" те трябва да платят за направените разходи, които възникват преди всичко за тези, които искат да изключат НГТ от своите вериги за доставки.

В интерес на защитата на потребителите и лоялната конкуренция искаме да изпълним задължението, прието от Европейския парламент, за етикетиране и проследяване на всички НГТ в нашите компании. За тази цел се нуждаем от методи за откриване на всички продукти, произведени с помощта на нови геномни техники, включително тези от категория 1. Поради това дружествата, които искат да пуснат НГТ на пазара на ЕС, трябва да предоставят методи за откриване, референтен материал и данни за генетичната модификация по време на процедурата за разрешаване. Освен това се нуждаем от обвързваща правна основа в целия ЕС, на която държавите-членки да приемат подробни мерки за съвместно съществуване, които трайно да защитават селското стопанство и хранителната промишленост от замърсяване с НГТ от категории 1 и 2. Това е единственият начин да предложим на нашите клиенти продукти без ГМО. Подкрепяме и възможността за национални забрани за отглеждане на НГТ от категории 1 и 2.

Молим ви да подкрепите нашата кауза и очакваме с нетърпение да се срещнем с вас.

С уважение

Приложение

Защо се нуждаем от задължителни аналитични методи за откриване на НГТ от категория 1

Парламентът на ЕС прие изискване за етикетиране на *всички* НГТ, а следователно и на всички растения от категория 1 и на продуктите, получени от тях. В интерес на лоялната конкуренция и очакванията на потребителите трябва да е възможно да се провери дали етикетирането е извършено в съответствие със закона. Това изисква - аналогично на настоящата система - аналитични методи за откриване. По този начин могат да бъдат открити липсващи декларации - предприятията и потребителите могат да бъдат сигурни, че даден продукт без етикет не

съдържа нов ГМО. Контролните органи също могат да проверяват спазването на задължението за етикетирание.

Възможностите за методите за откриване на растения НГТ 1 зависят до голяма степен от два фактора: първо, от инвестициите в научни изследвания и второ, от нормативната уредба. Понастоящем Комисията на ЕС финансира два проекта за разработване на методи за откриване с обща сума от 11 милиона евро - значителна стъпка напред. Въпреки това компаниите, които искат да пуснат на пазара растения от категория 1, все още не са задължени да представят методи за откриване, референтен материал и данни за генетичната модификация. Въпреки това може да се предположи, че те разполагат с методи за откриване - просто за да могат да защитят интелектуалната си собственост, която е защитена с патенти.

Защо се нуждаем от задължителни мерки за съвместно съществуване в целия ЕС

За да запазим селското стопанство и производството на храни без ГМО в дългосрочен план, се нуждаем от задължителни мерки за съвместно съществуване в целия ЕС. Те трябва да се прилагат за всички НГТ от категории 1 и 2 и да бъдат задължителни във всички държави-членки. В противен случай съществува висок риск от трайно замърсяване на продуктите, които не са ГМО. Последниците ще засегнат силно производителите на конвенционални продукти без ГМО и производителите на биологични продукти, тъй като замърсяването ще доведе до изтегляне на продукти и увреждане на репутацията или дори до загуба на сертификати. Хранителната индустрия ще пострада от обща загуба на доверие.

За да се сведат до минимум рисковете от предвидимо замърсяване, е необходимо правно основание, въз основа на което държавите - членки на ЕС, могат да приемат национални и регионално адаптирани мерки за съвместно съществуване.

За да се гарантира, че земеделието и производството на храни със и без ГМО ще останат възможни в ЕС в дългосрочен план, е необходим регистър, в който да се вписват всички полета, на които се отглеждат НГТ с търговска цел или за експериментални цели. Трябва да има ясни правила за разстояния между отделните полета с растения и правила за разделяне на продуктите по цялата верига – от полето до преработвателното предприятие и търговията на дребно. Трябва да се въведат правила за отговорност, за да се гарантира обезщетение в случай на замърсяване, включително компенсационен фонд, ако замърсителят не може да бъде идентифициран, и да се прилага последователно принципът "замърсителят плаща" - тези, които използват нови ГМО, трябва да носят отговорност за недопускане на техните НГТ във веригата на доставки и да поемат съответните разходи.

Без такова задължение разходите на производителите на конвенционални продукти без ГМО и на производителите на биологични продукти ще се повишат. Предприятията, които произвеждат храните, които мнозинството от потребителите желаят, ще бъдат в неблагоприятно конкурентно положение. Икономическите оператори, които не използват НГТ не трябва да бъдат натоварвани с разходи и изисквания!

Защо подкрепяме възможността за национални и регионални забрани за отглеждане

До момента в нито едно от настоящите законодателни предложения не се допускат национални забрани за отглеждане на НГТ от категории 1 и 2. В съответствие с принципите на субсидиарност и национален суверенитет призоваваме държавите членки да продължат да решават дали на тяхна територия или на части от нея могат да се отглеждат НГТ. Тази свобода на действие е особено важна, когато съвместното съществуване на двете форми на земеделие и производство на храни не е практически или икономически осъществимо.